

Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Kandidaat-landen”

(2007/C 197/03)

- Het Comité brengt in herinnering dat de opeenvolgende uitbreidingen de Europese Unie en Europa geen windeieren hebben gelegd en benadrukt de betekenis die het lokale en regionale perspectief bij uitbreiding heeft, net zo goed als het door lokale en regionale overheden gevoerde beleid ter waarborging van de interne stabiliteit, omdat democratie van onderaf daarvoor een *conditio sine qua non* is.
- De kandidaat-landen moeten beslist aan de criteria van Kopenhagen blijven voldoen, met name als het gaat om de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van godsdienst, de rechten van vrouwen, minderheden en vakbonden, en de noodzaak om het institutioneel kader voor de mensenrechten te blijven verbeteren.
- Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met Kroatië en met Turkije werkgroepen op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.
- Er kan met tevredenheid worden vastgesteld dat Kroatië vooruitgang heeft geboekt bij de beantwoording aan de politieke en de economische criteria, de toepassing van het *acquis* en de tenuitvoerlegging van de stabilisatie- en associatieovereenkomst. Ook valt toe te juichen dat Kroatië nog steeds voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen.
- Prijzenswaardig is dat Turkije ingrijpende hervormingen heeft gelanceerd, alhoewel zorgwekkend blijft dat het tempo ervan minder hoog is geworden. Het uiteindelijke beleidsdoel blijft de oprichting van een GRC CvdR/Turkije.
- Met de hervormingen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië worden nog steeds vorderingen gemaakt. Die vorderingen zijn toe te juichen, temeer daar het land goed op weg is om aan de politieke criteria van Kopenhagen te voldoen. Alleen is het tempo van de hervormingen in 2006 minder hoog geworden.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief een bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe leden op te nemen

COM(2006) 649 final

Aanbevelingen in het algemeen

1. De elkaar opvolgende succesvolle uitbreidingsrondes zijn van meet af aan erg belangrijk geweest voor de Europese integratie.

2. Het uitbreidingsproces is van belang voor de ontwikkeling van ieder toetredend land tot een stabiele democratie, voor de stabiliteit van de regio „Europa” en voor de veiligheid van de Europese Unie.

3. Uitbreiding heeft de Europese Unie en Europa geen windeieren gelegd: er is een eind gekomen aan de verdeeldheid in Europa, en uitbreiding vormde een bijdrage tot vrede en stabiliteit in het hele continent.

4. Daarbij moet de nadruk worden gelegd op de betekenis van het lokale en regionale perspectief bij uitbreiding en op de belangrijke functie van het door lokale en regionale overheden gevoerde beleid ter waarborging van de interne stabiliteit, omdat democratie van onderaf daarvoor een *conditio sine qua non* is.

5. Ieder land dat tot de EU wil toetreden, moet op de eigen merites worden beoordeeld, d.w.z. op de mate waarin het erin slaagt om aan de strenge criteria voor lidmaatschap te voldoen.

6. Behoorlijk Europees bestuur waarvoor van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid wordt uitgegaan, kan door decentralisering, en zonder dat één uniform model wordt opgelegd, tot stand worden gebracht.

7. Voorwaarde voor een goed functionerende lokale en regionale democratie is een evenwichtige overdracht van bevoegdheden en financiële middelen naar decentrale overheden.

8. De ervaring die in het kader van het pretoetredingsbeleid onder lokale en regionale overheden van EU-lidstaten en kandidaat-landen is opgedaan en de beste praktijken die daarbij zijn toegepast, zouden moeten worden uitgewisseld en er zou op dat gebied moeten worden samengewerkt.

Kroatië

9. Het Comité stelt met tevredenheid vast dat Kroatië vooruitgang heeft geboekt bij de beantwoording aan de politieke en de economische criteria, de toepassing van het *acquis* en de tenuitvoerlegging van de stabilisatie- en associatieovereenkomst. Ook valt toe te juichen dat Kroatië nog steeds voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen.

10. Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met

Kroatië een werkgroep op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

11. De bedoeling is dus dat er in deze werkgroep voortdurend overleg wordt gepleegd met politieke vertegenwoordigers van Kroatië. Verder zal het Comité stimuleren dat er in de steden en regio's van de Europese Unie en Kroatië informatieve en communicatiecampagnes over het uitbreidingsproces worden georganiseerd en zal het daaraan zijn steun verlenen.

12. De welvaart en stabiliteit in Kroatië en de Westelijke Balkan kan o.m. worden bevorderd door doortastende grensoverschrijdende samenwerking tussen lokale en regionale overheden.

13. Gunstig is dat er een strategie voor de hervorming van het overheidsbestuur wordt uitgestippeld. Het Comité vestigt in dat verband de aandacht op de noodzaak om zich te buigen over vraagstukken inzake de bestuurlijke capaciteit van lokale en regionale overheden.

14. Het Comité acht van belang dat de Kroatische regering is begonnen met de toepassing van strategieën om het justitieel apparaat te hervormen en corruptie te bestrijden. Ook is het een goede zaak dat Kroatië meer is gaan doen voor minderheden en de terugkeer van vluchtelingen, met dan wel de kanttekening dat moet worden doorgegaan met de inspanningen om op al die gebieden hervormingen door te voeren. Vooral t.a.v. het minderhedenbeleid en het beleid voor de terugkeer van vluchtelingen moet sneller vooruitgang worden geboekt.

15. Het Comité acht van belang dat aan de behoeften van de burgers wordt tegemoetgekomen met behoorlijke democratische en gedecentraliseerde *governance* en wijst op de significante rol van lokale en regionale overheden bij het voeren van hervormingsbeleid.

16. Het Comité is ermee ingenomen dat Kroatië nog steeds volledig samenwerkt met het ICTY en wijst erop dat nog meer vooruitgang nodig is bij de organisatie van rechtzaken over oorlogsmisdaden, o.m. als het gaat om de bescherming van getuigen.

17. Ook op het gebied van overheidsopdrachten is meer vooruitgang nodig: voor alle bestuursniveaus moeten transparante procedures worden ingevoerd.

18. De recente ontwikkelingen in het regionaal beleid en de coördinatie van structurele beleidsinstrumenten vallen in goede aarde. Wel wijst het Comité op de noodzaak om te zorgen voor een grotere bestuurlijke capaciteit voor de toepassing van de regelgeving inzake EU-subsidiëring.

Turkije

19. Prijzenswaardig is dat Turkije ingrijpende hervormingen heeft gelanceerd, alhoewel zorgwekkend blijft dat het tempo ervan minder hoog is geworden.

20. Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met Turkije een werkgroep op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

21. Het uiteindelijke beleidsdoel blijft de oprichting van een GRC CvdR/Turkije.

22. De bedoeling van de werkgroep is het plegen van voortdurend overleg met politieke vertegenwoordigers van Turkije. Verder zal het Comité stimuleren dat er in de steden en regio's van de Europese Unie en Turkije informatieve en communicatiecampagnes over het uitbreidingsproces worden georganiseerd en zal het daaraan zijn steun verlenen.

23. Belangrijk is dat Turkije blijft voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen, vooral als het gaat om meer vrijheid van meningsuiting en van godsdienst, de consolidering van de rechten van vrouwen, minderheden en vakbonden, en de noodzaak om het institutioneel kader voor de mensenrechten te blijven verbeteren.

24. Gewezen moet worden op het belang van democratie van onderaf en van de rol die lokale en regionale overheden bij de tenuitvoerlegging van al dit beleid moeten spelen.

25. De nadruk moet worden gelegd op het belang van lokaal bestuur en op de doorslaggevende rol van stadsraden.

26. De recente instelling van een ombudspersoon voor geschillen m.b.t. het overheidsbestuur valt toe te juichen.

27. Transparant lokaal bestuur waarvoor rekenschap verschuldigd is en waarmee diensten worden verleend die voor de burgers van levensbelang zijn, is ondenkbaar zolang geen verbetering wordt gebracht in de wetgeving inzake overheidsopdrachten.

28. Het is een goede zaak dat er een wet op regionale ontwikkelingsagentschappen is uitgevaardigd. Het Comité adviseert om het beheer van die agentschappen transparanter en toerekenbaarder te maken.

De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

29. Met de hervormingen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (VJRM) worden nog steeds vorderingen gemaakt. Die vorderingen zijn toe te juichen, temeer daar het

land goed op weg is om aan de politieke criteria van Kopenhagen te voldoen. Alleen is het tempo van de hervormingen in 2006 minder hoog geworden.

30. De verkiezingen in juli 2006 voldeden over het algemeen aan de internationale normen, alhoewel de resterende ongeregelde zaken nog steeds om een krachtdadige aanpak vragen, zodat bij de eerstvolgende verkiezingen volledig aan alle normen zal worden voldaan.

31. De strijd tegen de corruptie moet worden opgevoerd om te bewerkstelligen dat alle bestuursniveaus transparantie betrachten en toerekenbaar worden gemaakt en dat bij de politie en in het justitieel apparaat hervormingen worden doorgevoerd.

32. Benadrukt moet worden hoe belangrijk het is dat de overeenkomst van Ohrid onverkort wordt uitgevoerd.

33. Ook moet worden gewezen op het belang van democratie van onderaf en van de rol die lokale en regionale overheden kunnen spelen, vooral als het gaat om de behoorlijke toepassing van de wetten inzake de bescherming van minderheden en de bevordering van goede interetnische betrekkingen.

34. Het Comité is ingenomen met de tenuitvoerlegging van de Wet van 2000 op overheidsambtenaren en het recente streven naar decentralisering, en roept gemeenteraden ertoe op om proactief voor hun rechten op te komen en ervoor te zorgen dat hun bevoegdheden worden gerespecteerd.

35. Het Comité legt er de nadruk op dat moet worden ingestaan voor bestuurlijke onafhankelijkheid en vakbekwaamheid.

36. De regering moet de nodige — niet te veronachtzamen — stappen nemen om alle wetten op regionale ontwikkeling aan het *acquis* aan te passen en om de bestuurlijke capaciteit in dezen dusdanig te verbeteren dat regionaal beleid doeltreffend kan worden toegepast.

37. Het Comité is ermee ingenomen dat met alle landen van de regio — zo snel mogelijk af te ronden — onderhandelingen zijn begonnen over de versoepeling van de regels voor de afgifte van visa en over terugnameovereenkomsten. Dergelijke afspraken zullen ertoe bijdragen dat er tussen de EU en de landen van de Westelijke Balkan meer „van-mens-tot-mens“-contacten worden gelegd en dat het vooral voor de jongere generatie gemakkelijker wordt om reizen te maken.

38. Het Comité dringt er bij de Commissie op aan het nodige te doen om een rechtsgrondslag te bieden voor de oprichting van een GRC CvdR/VJRM.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief een bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe leden op te nemen
Referentie	COM(2006) 649 final
Rechtsgrondslag	Artikel 265, eerste alinea, van het EG-Verdrag
Procedurale grondslag	
Raadpleging door de Commissie	8 november 2006
Besluit van het bureau	25 april 2006
Bevoegde Commissie	RELEX (commissie Externe betrekkingen en gedecentraliseerde samenwerking)
Rapporteur	Antti Liikkanen (FI/PSE), lid van de gemeenteraad van Rovaniemi
Analysenota	7 december 2006
Behandeling door de Commissie	25 januari 2007
Goedkeuring door de Commissie	29 maart 2007
Stemuitslag in de Commissie	met algemene stemmen goedgekeurd (vereenvoudigde procedure, art. 26 rvo)
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerdere adviezen van het CvDR	<p>CdR 50/2006 fin ⁽¹⁾, tijdens de zitting van 27 april 2006 goedgekeurde advies over de Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — „Dialogo tussen het maatschappelijk middenveld van de EU-lidstaten en de kandidaat-lidstaten” (COM(2005) 290 final), rapporteur: I. Gottardo (IT/EVP);</p> <p>CdR 499/2004 fin ⁽²⁾, tijdens de zitting van 13 oktober 2005 goedgekeurde advies over het Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Kroatië (COM(2004) 275 final), rapporteur: I. Gottardo (IT/EVP);</p> <p>CdR 495/2004 fin ⁽³⁾, tijdens de zitting van 6 juli 2005 goedgekeurde advies over de Aanbeveling van de Europese Commissie over de vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding (COM(2004) 656 final), rapporteur: H. Lund (DK/PSE).</p>

⁽¹⁾ PB C 206 van 29 augustus 2006, blz. 23.

⁽²⁾ PB C 81 van 4 april 2006, blz. 42.

⁽³⁾ PB C 31 van 7 februari 2006, blz. 11.